

Kreativní, industriální a postindustriální město

Ing. Markéta Chaloupková
doc. RNDr. Josef Kunc, Ph.D.

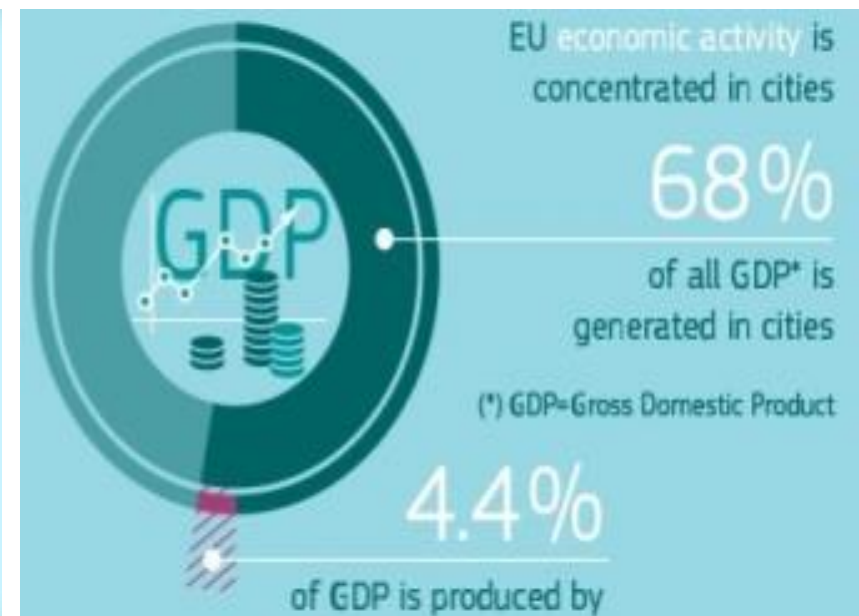
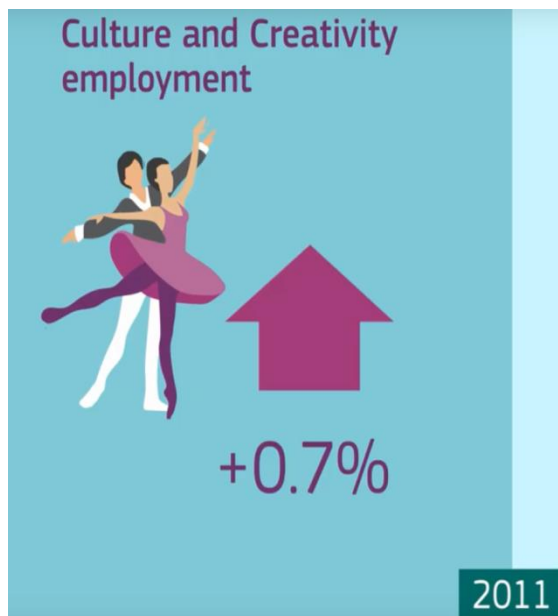
18. 11. 2019

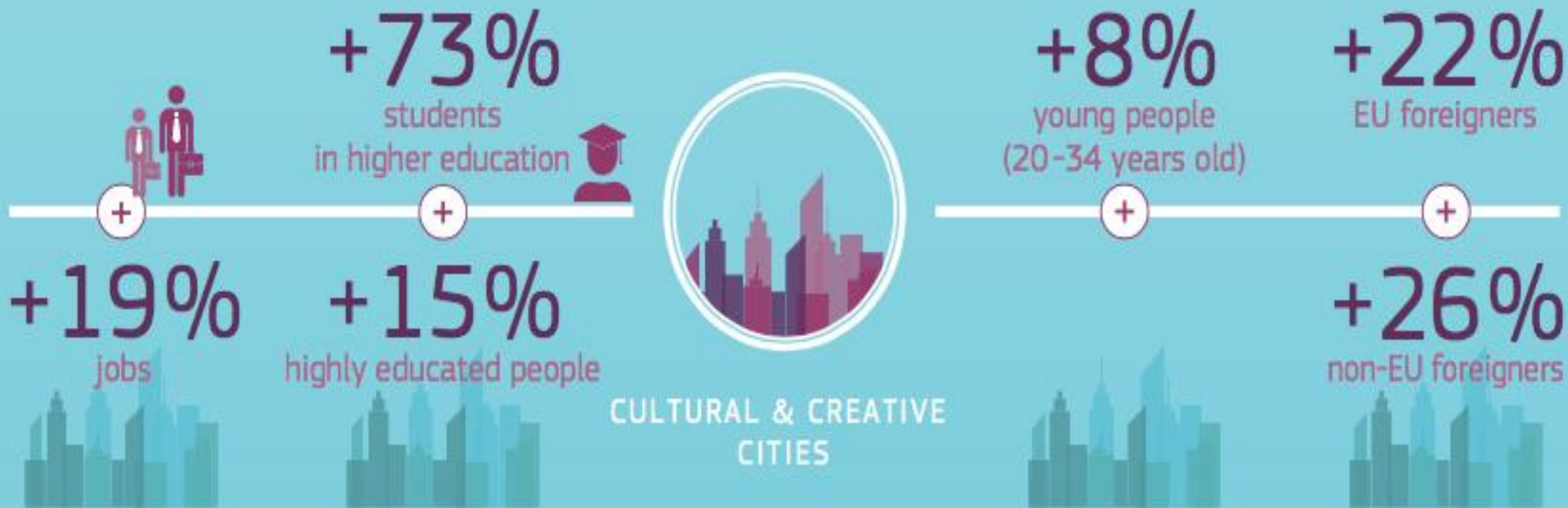
Obsah přednášky

- Proč je kultura a kreativita důležitá pro město?
- Kdo jsou nejvýznamnější odborníci na kreativní města?
- Co je to kreativní město?
- Jak se kreativita ve městech měří?
- Jaká jsou nejvíce kreativní města Evropy?
- Jak je kreativní ČR?
- Co je to Creative City Network?
- Příklady dobré praxe

Proč je kultura a kreativita důležitá pro město?

Co mají tito lidé společného?

Charles Landry

– [video](#) (16 min)

Richard Florida

- [video](#) (18 min)

Andy C. Pratt

- [Video](#) (16 min)

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

- Prague - City of Literature
- Designated UNESCO
- Creative City in 2014
-

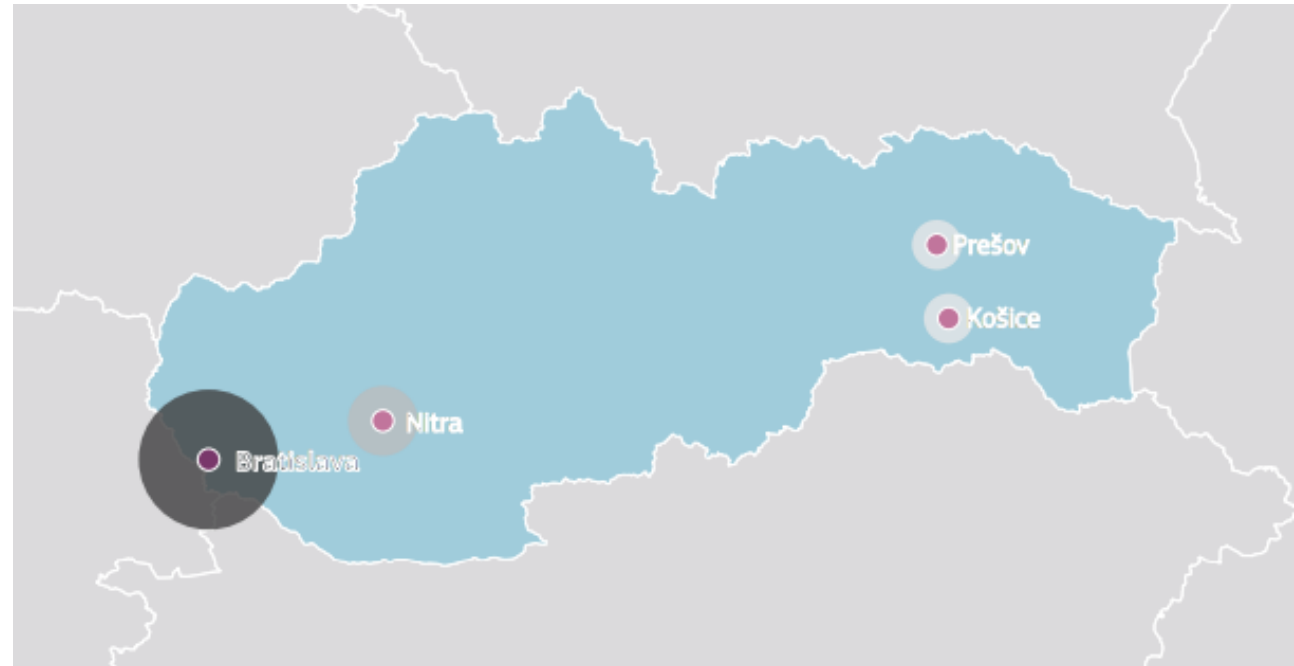
Co je to kreativní město?

Jak můžeme měřit kulturu a kreativitu?

- Evropská komise: Monitor kulturních a kreativních měst
- 2017: 168 měst ze 30 zemí
- 2019: 190 měst z 30 zemí

Jaká města ČR a SR jsou zahrnuta do výzkumu?

- New city
- Selection criteria:
- European Capital of Culture
- UNESCO creative city
- International cultural festivals

Konceptní rámec metody měření

KULTURNÍ DYNAMIKA

KULTURNÍ HODNOTY A ZAŘÍZENÍ

Památky a zámky
Muzea a galerie
Kina
Koncerty a hudební sály
Divadla

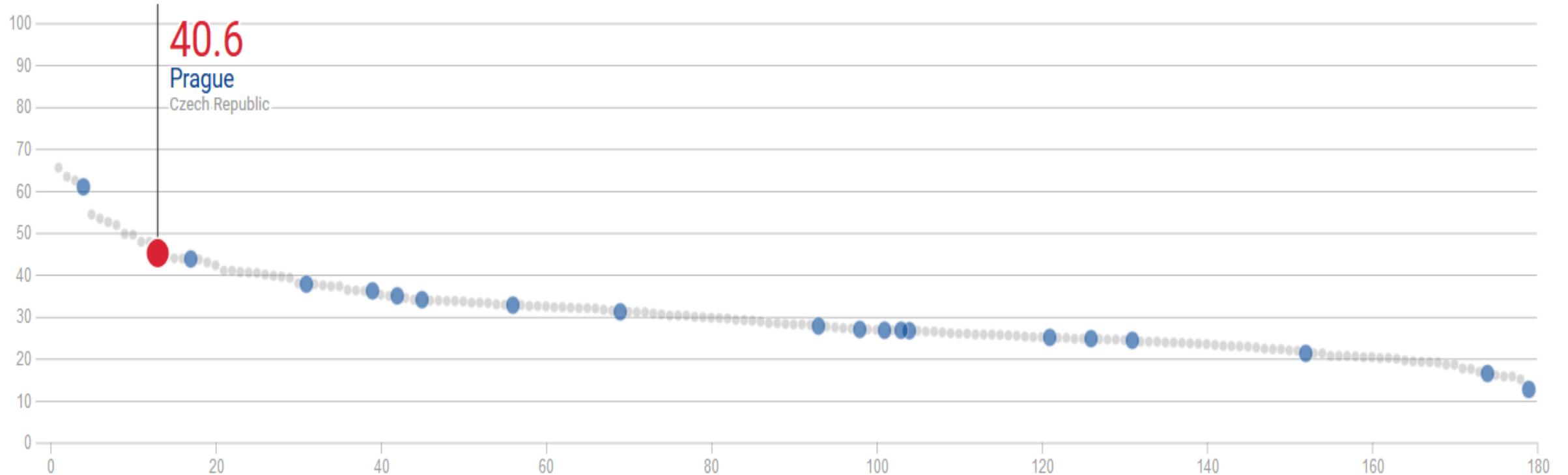
KULTURNÍ ÚČAST A PŘITAŽLIVOST

Přenocování turistů
Návštěvnost muzeí
Návštěvnost kina
Pokojenost s kulturním zařízením

Top 3 evropská kreativní města

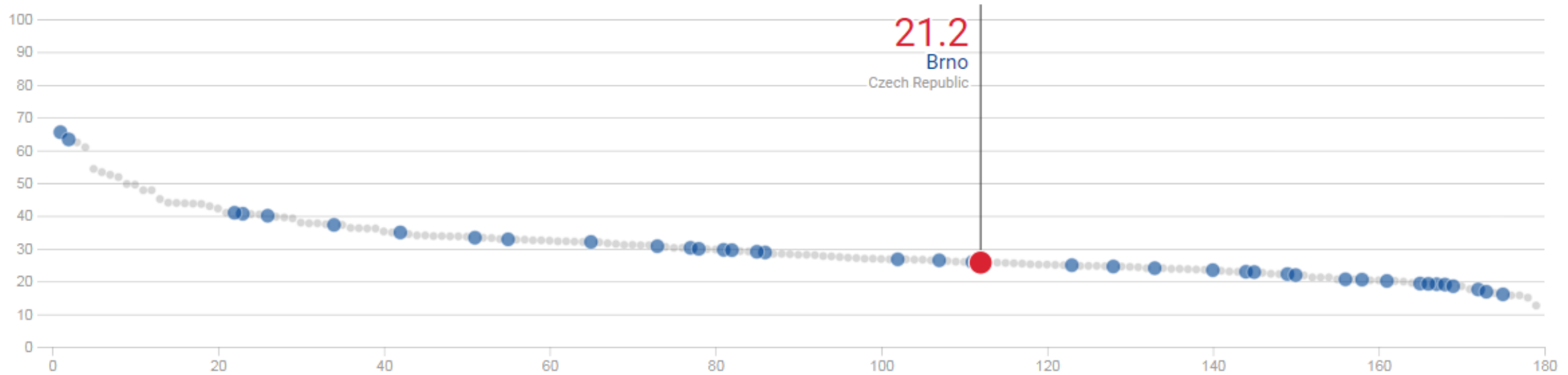
Policy dimension	Rank	City	Population group
D1.1 Cultural Venues & Facilities	1	Weimar-Germany	S-M
	2	Avignon-France	S-M
	3	Galway-Ireland	S-M
D1.2 Cultural participation & attractiveness	1	Florence-Italy	L
	2	Venice-Italy	L
	3	Paris-France	XXL

Praha – kulturní dynamika

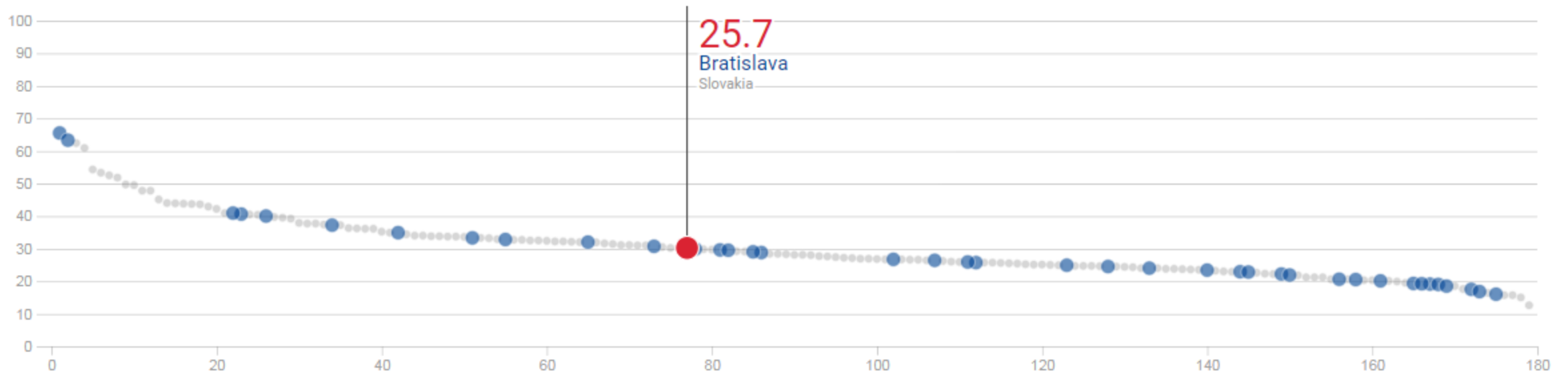

Srovnání s dalšími městy [zde](#)

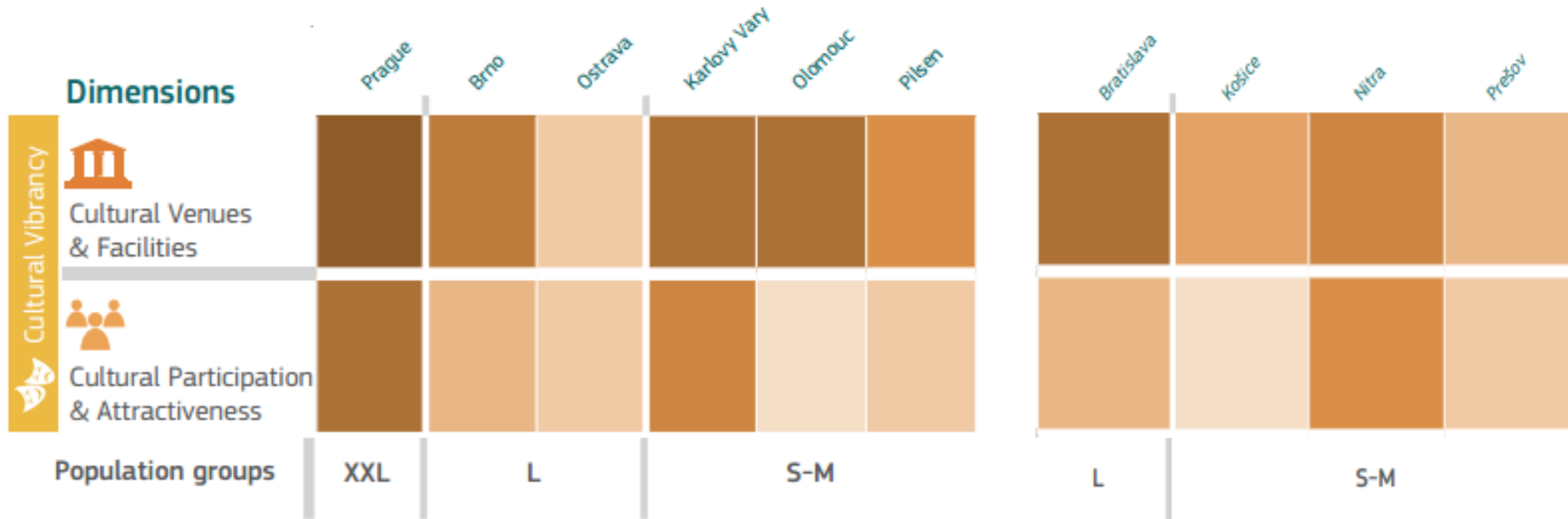
Brno – kulturní dynamika

Bratislava – kulturní dynamika

Srovnání kreativních měst ČR a SR dle Kulturní dynamiky

KREATIVNÍ EKONOMIKA

KREATIVNÍ A NA ZNALOSTECH ZALOŽENÁ PRAC. MÍSTA

Práce v umění, kultuře a reklamě
Práce v médiích a komunikaci
Práce v dalších kreativních sektorech

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ A INOVACE

ICT patentová přihláška
Přihláška užitkového vzoru

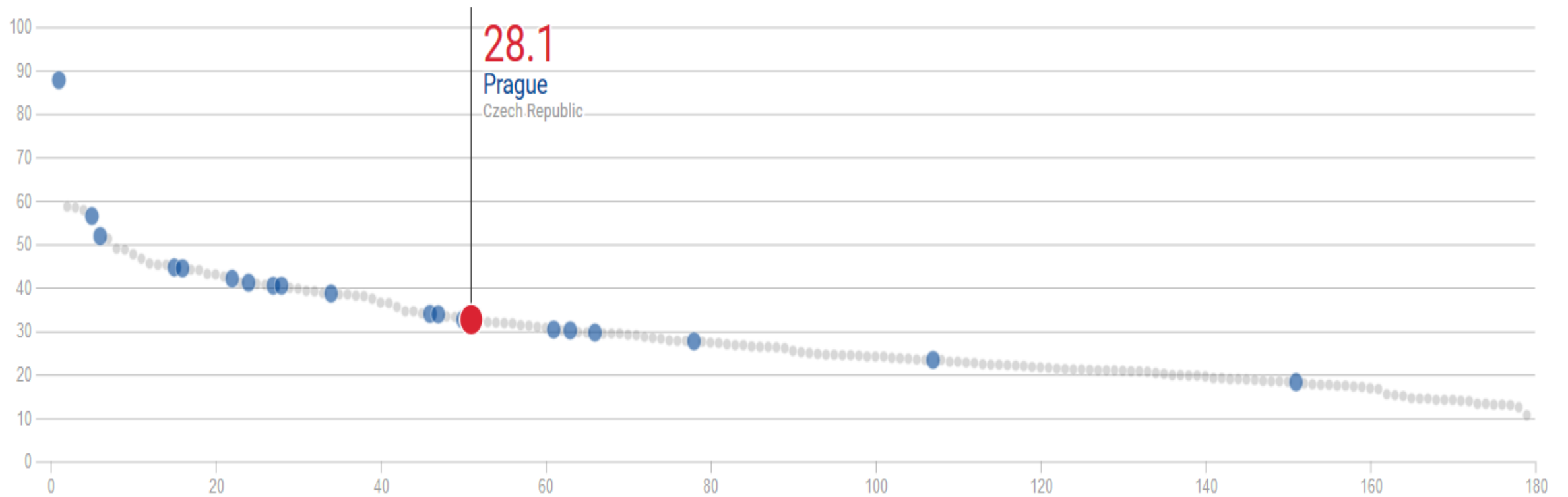
NOVÁ PRAC. MÍSTA V KREATIVNÍCH ODVĚTVÁCH

Práce v novém umění, kultuře a reklamních podnicích
Práce v nových médiích a komunikačních podnicích
Práce v nových podnicích v ostatních kreativních sektorech

Top 3 evropská kreativní města

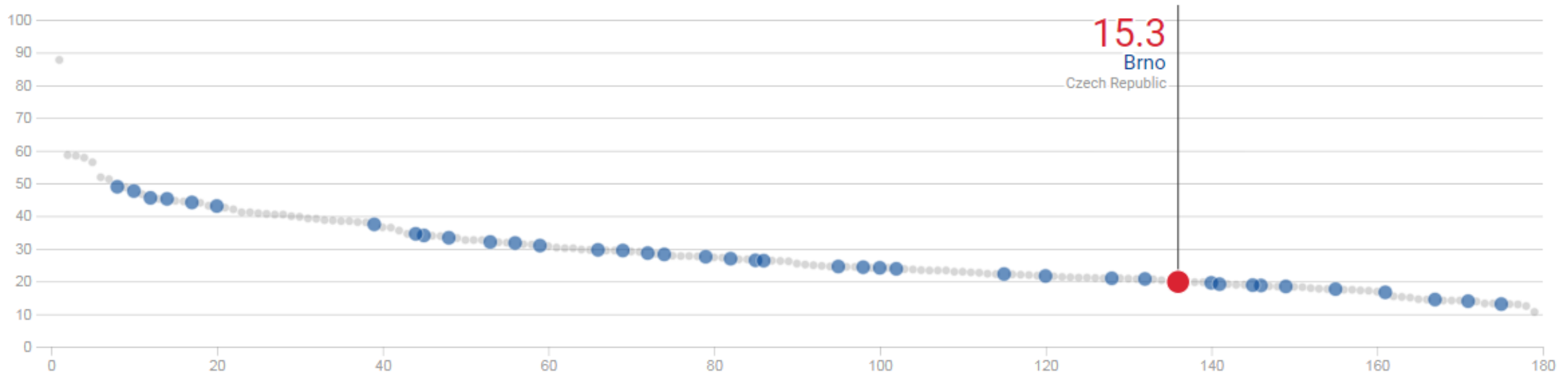
D2.1 Creative & Knowledge-based Jobs	1	Paris-France	XXL
	2	Lisbon-Portugal	XL
	3	Stockholm-Sweden	XL
D2.2 Intellectual Property & Innovation	1	Eindhoven-Netherlands	L
	2	Stuttgart-Germany	XL
	3	Munich-Germany	XXL
D2.3 New Jobs in Creative Sectors	1	Budapest-Hungary	XXL
	2	Paris-France	XXL
	3	Riga-Latvia	XL

Praha - kreativní ekonomika

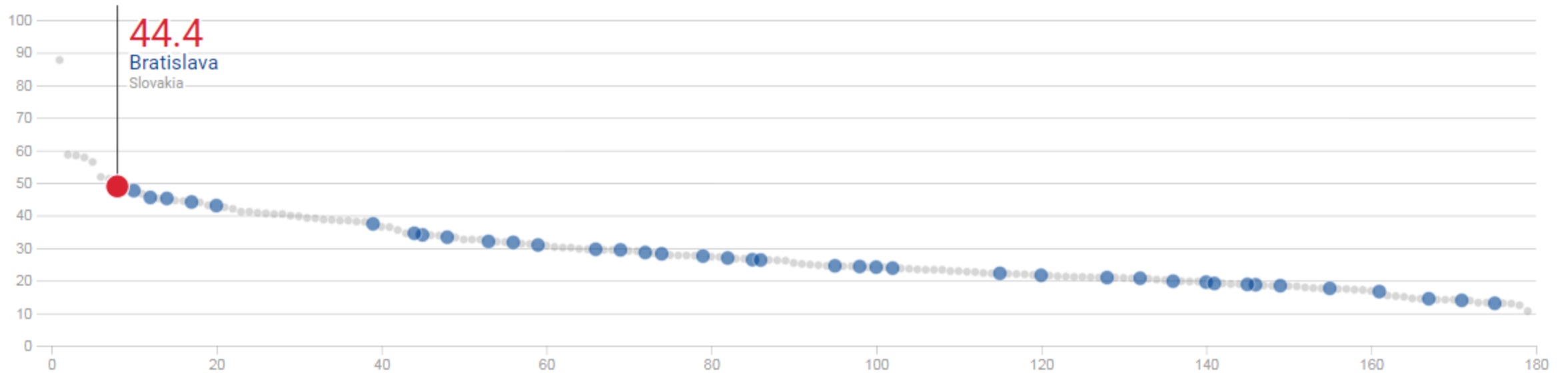

Srovnání s dalšími městy [zde](#)

Brno - kreativní ekonomika

Bratislava- kreativní ekonomika

Srovnání kreativních měst ČR a SR dle Kreativní ekonomiky

PŘÍZNIVOST PROSTŘEDÍ

LIDSKÝ KAPITÁL A VZDĚLÁVÁNÍ

Absolventi umění a humanitních věd
Absolventi ICT
Průměrný vliv hodnocení univerzity

OTEVŘENOST, TOLERANCE, DŮVĚRA

Zahraniční absolventi
Populace narozená v zahraničí
Tolerance vůči cizincům
Integrace cizinců
Důvěry v lidi

MÍSTNÍ A MEZINÁRODNÍ SPOJENÍ

Dostupnost osobních letů
Dostupnost silnic
Dostupnost želenic

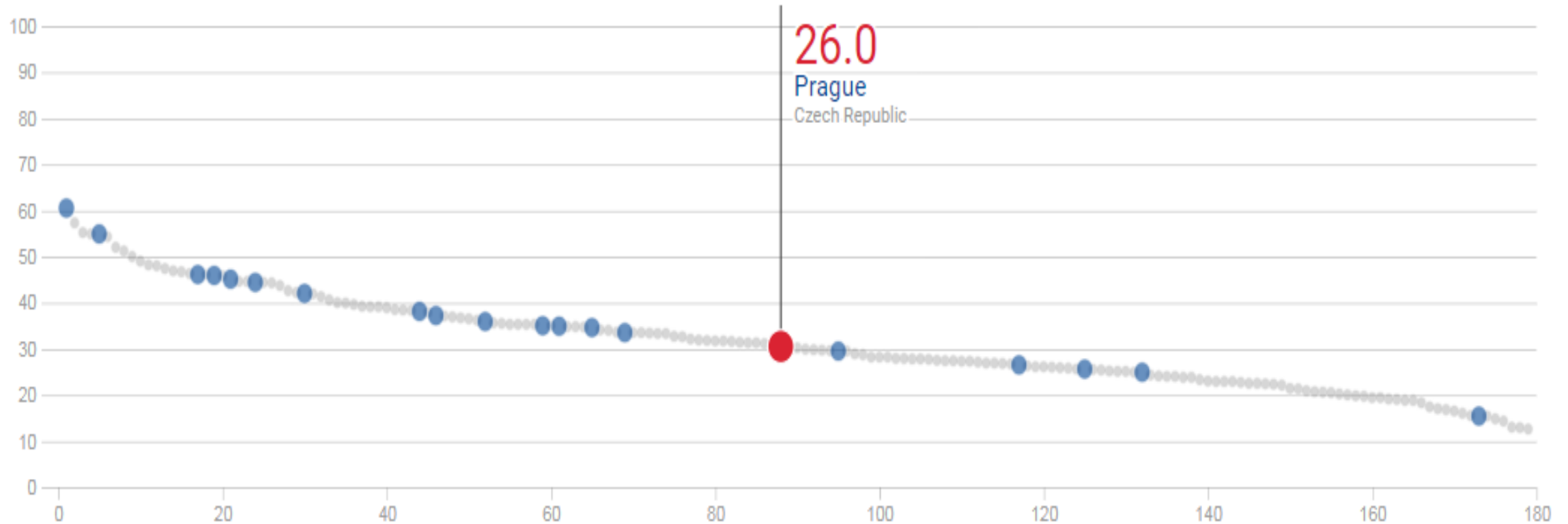
KVALITA VLÁDY

Kvalita vlády

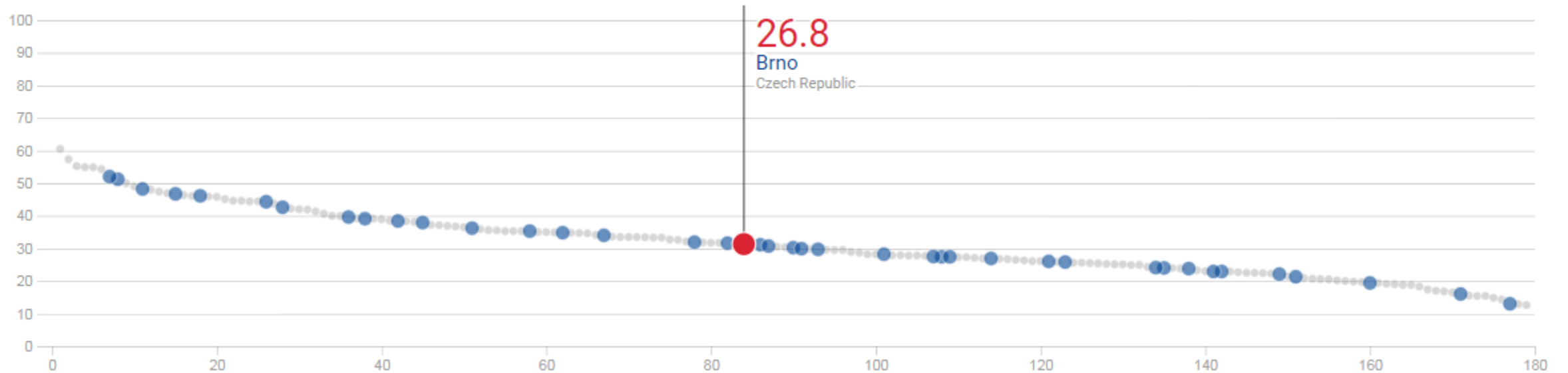
Top 3 evropská kreativní města

D3.1 Human Capital & Education	1	Paris-France	XXL
	2	Dublin-Ireland	XL
	3	Leuven-Belgium	S-M
D3.2 Openness, Tolerance & Trust	1	Glasgow-United Kingdom	XL
	2	London-United Kingdom	XXL
	3	Edinburgh-United Kingdom	XL
D3.3 Local & International Connections	1	Paris-France	XXL
	2	London-United Kingdom	XXL
	3	Brighton-United Kingdom	L
D3.4 Quality of Governance	1	Aarhus-Denmark	L
	2	Turku-Finland	S-M
	3	Gothenburg-Sweden	XL

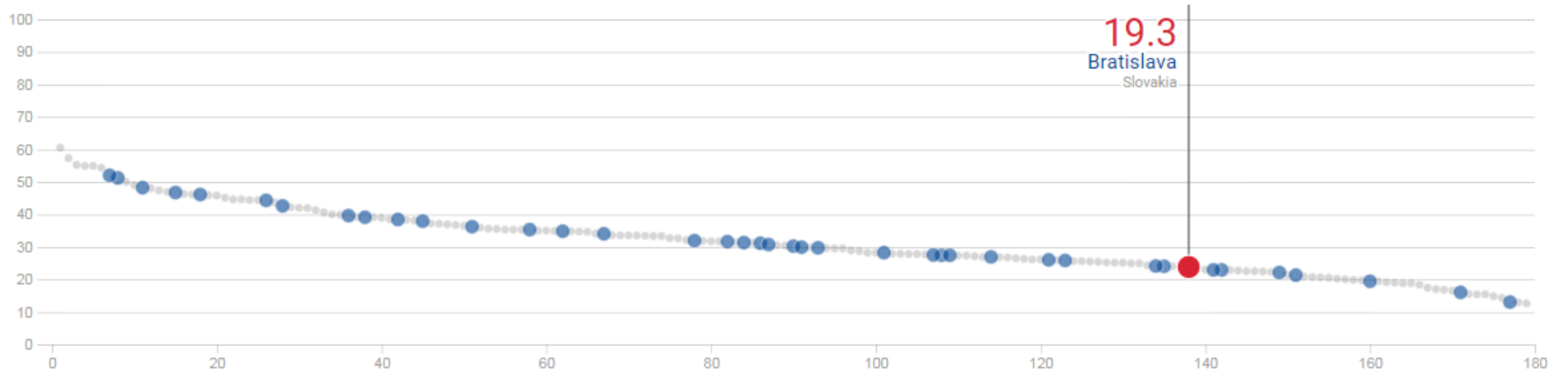
Praha – Příznivost prostředí

Brno – Příznivost prostředí

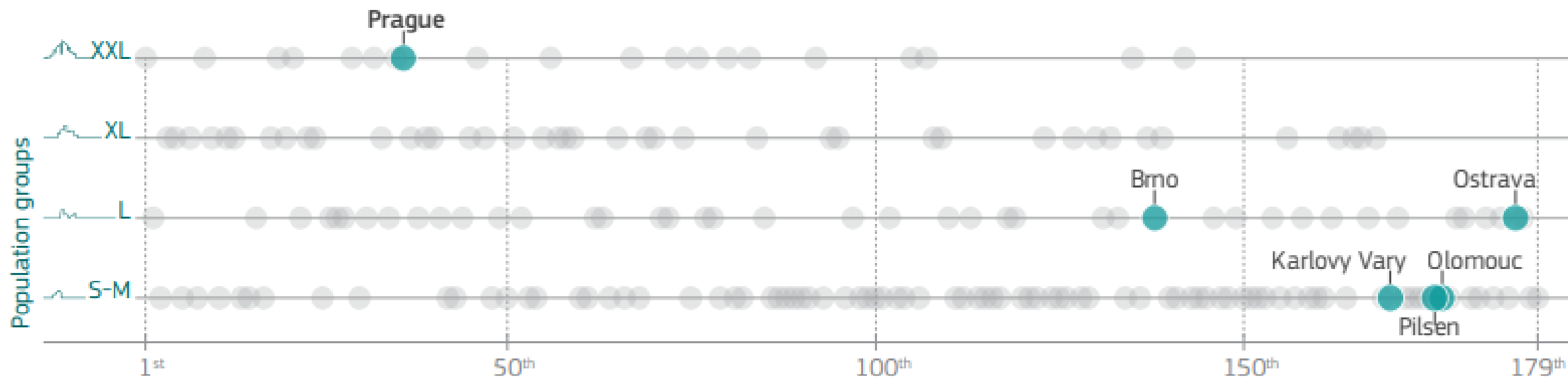
Bratislava – Příznivost prostředí

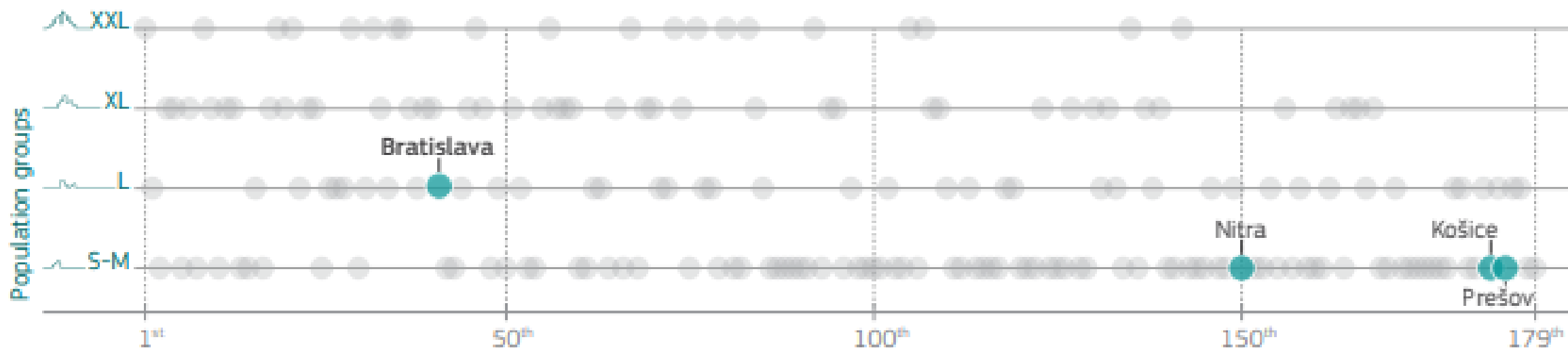
Srovnání kreativních měst ČR a SR dle Příznivosti prostředí

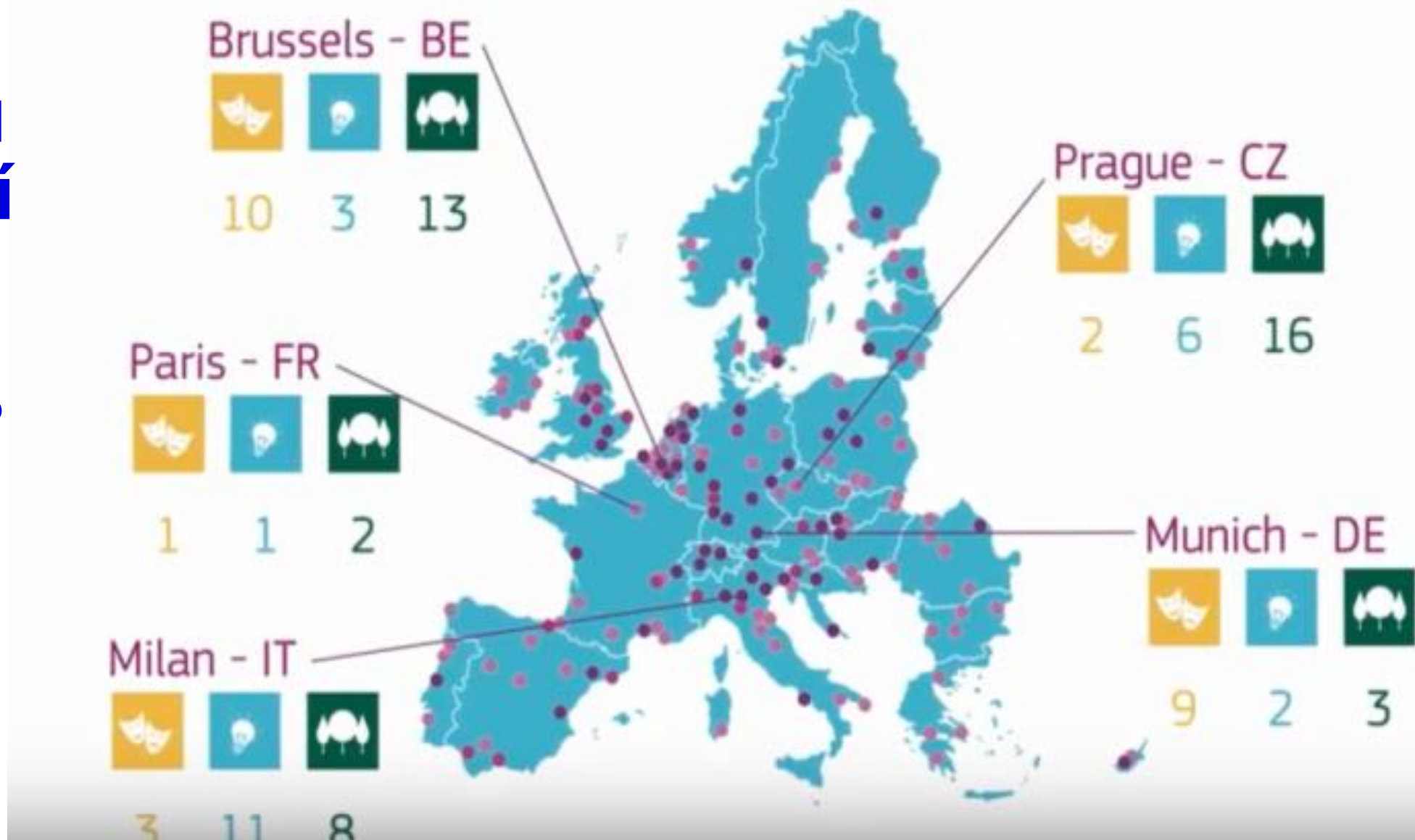
Jak se celkově umístila města ČR?

Jak se celkově umístila města SR?

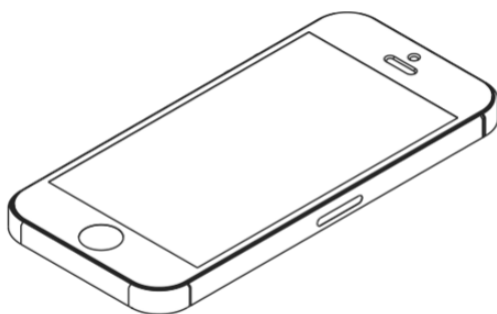

Jak jsou kreativní ostatní města Evropy?

Jaké je podle Vás nejvíce kreativní město Evropy?

Go to www.menti.com and use the code 75 58 89

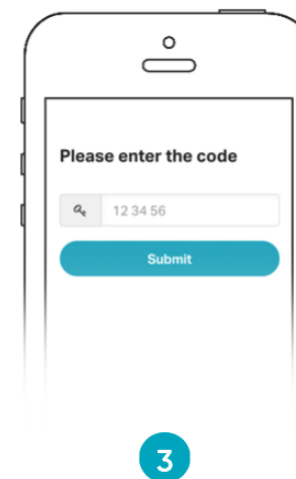
1

Grab your phone

www.menti.com

2

Go to www.menti.com

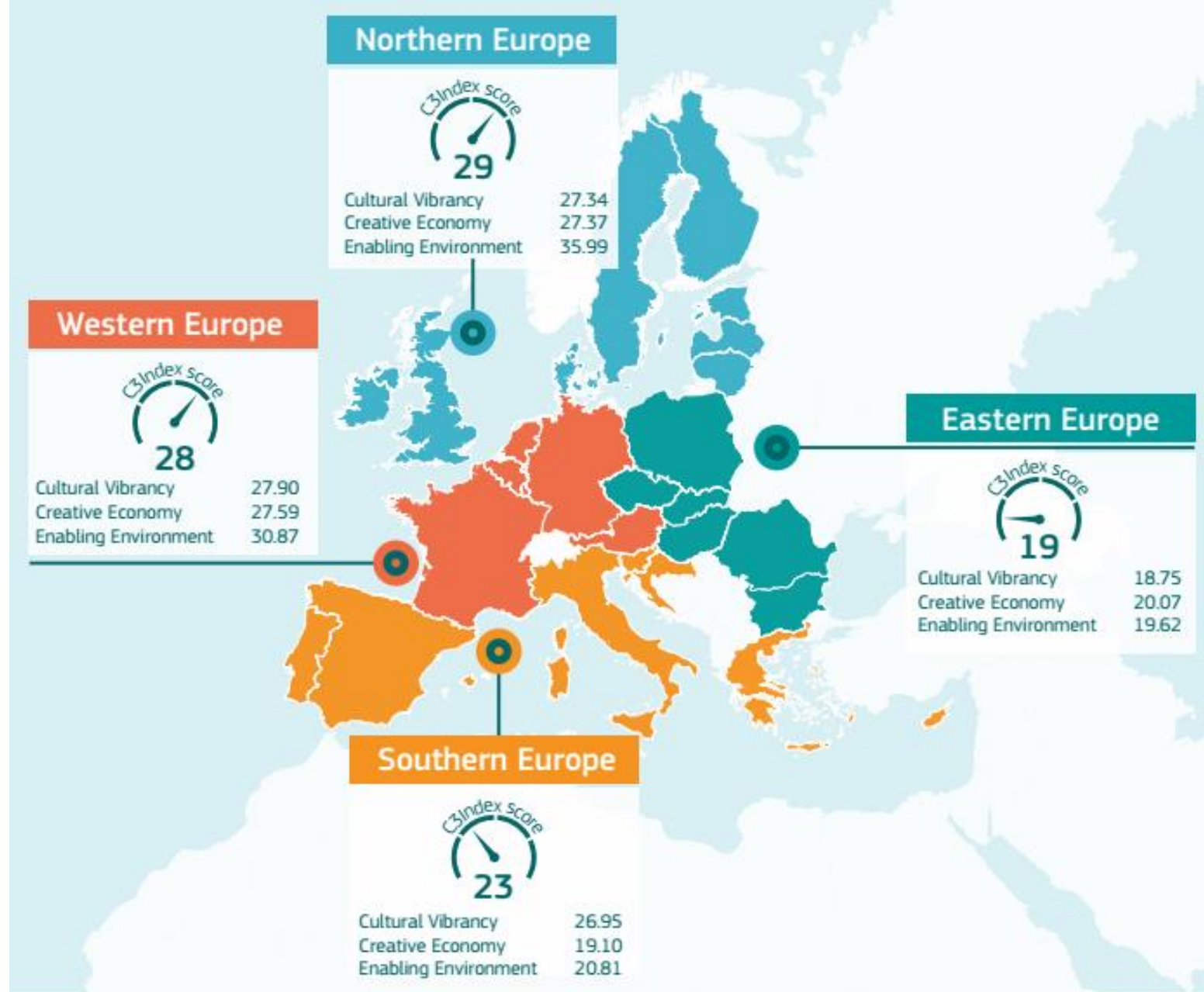

3

Enter the code 75 58 89 and vote!

Jak by mělo vypadat ideální kreativní město?

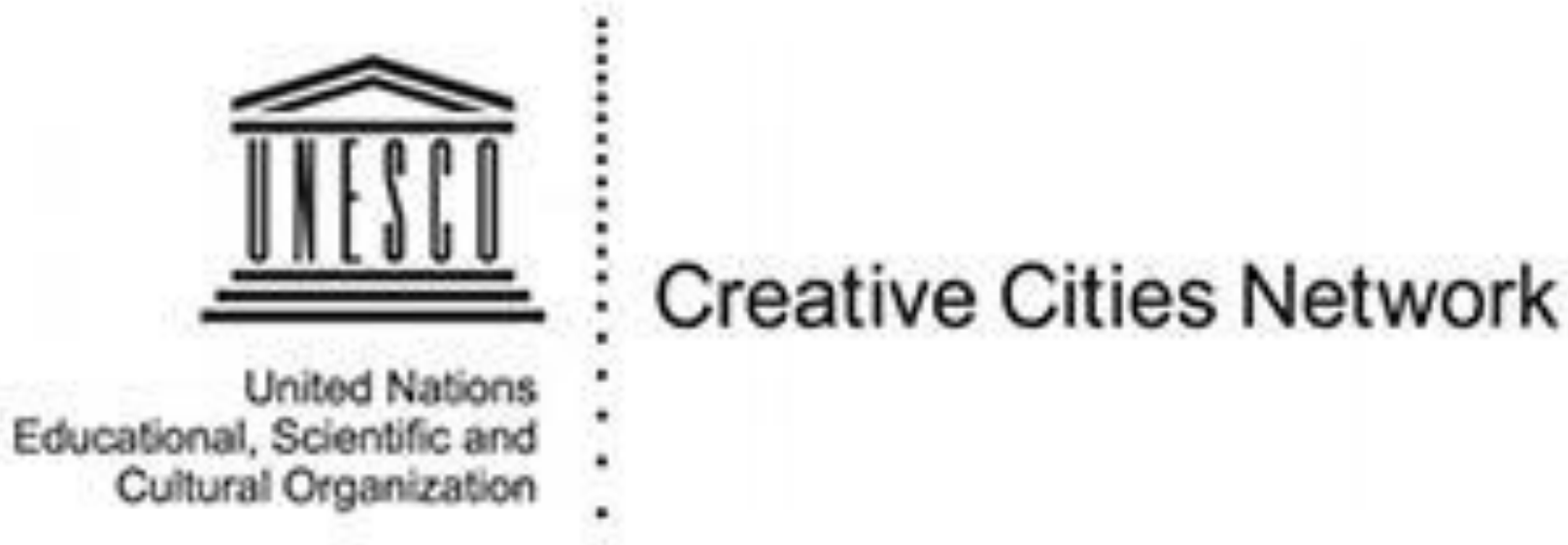
Výhody Monitoru

- Nákladová efektivita
- Benchmarking pro rozhodování
- Podpora příkladů dobré praxe

Co je to Creative Cities Network?

- [Video](#) (1:50)

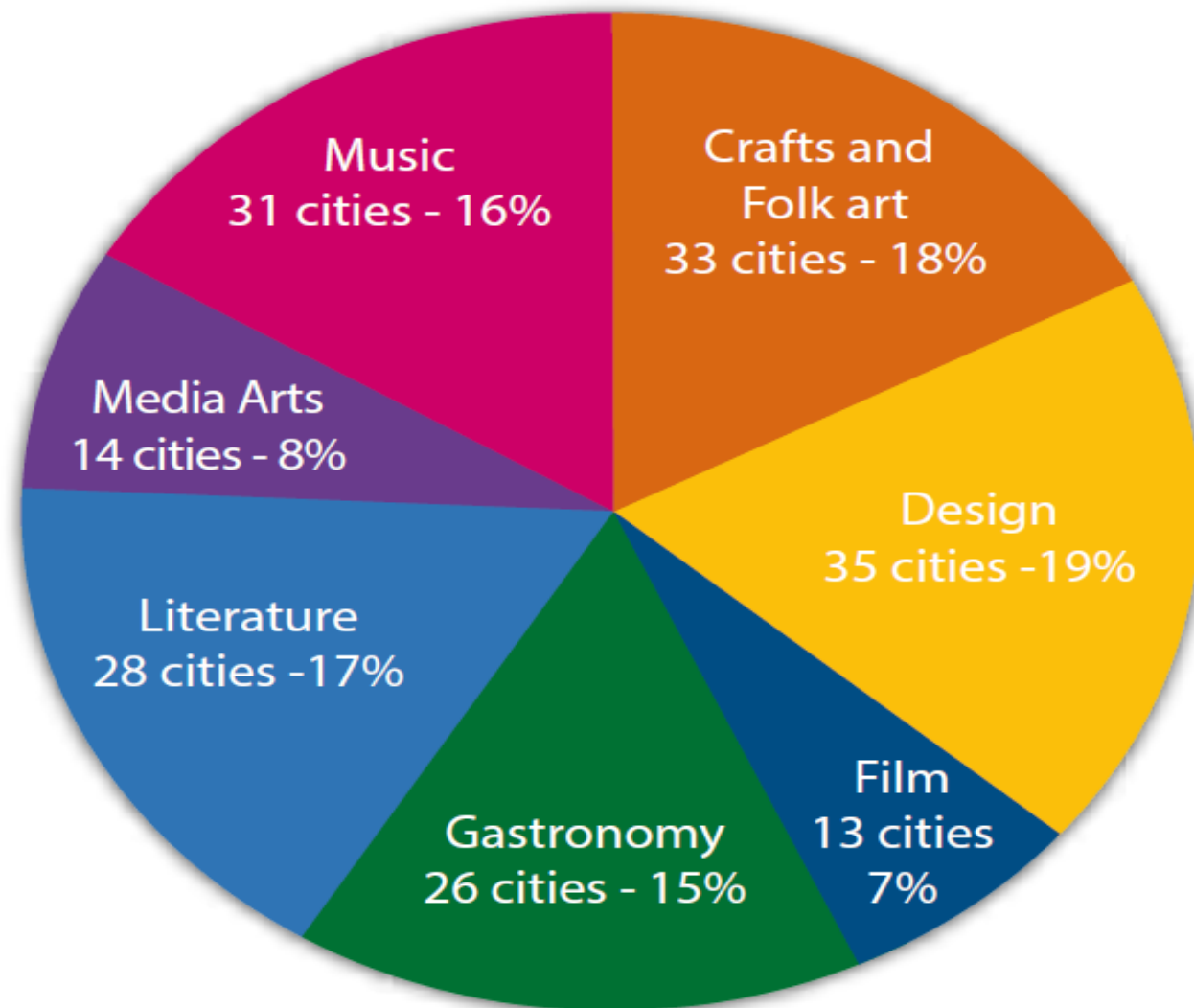
Mise a cíle?

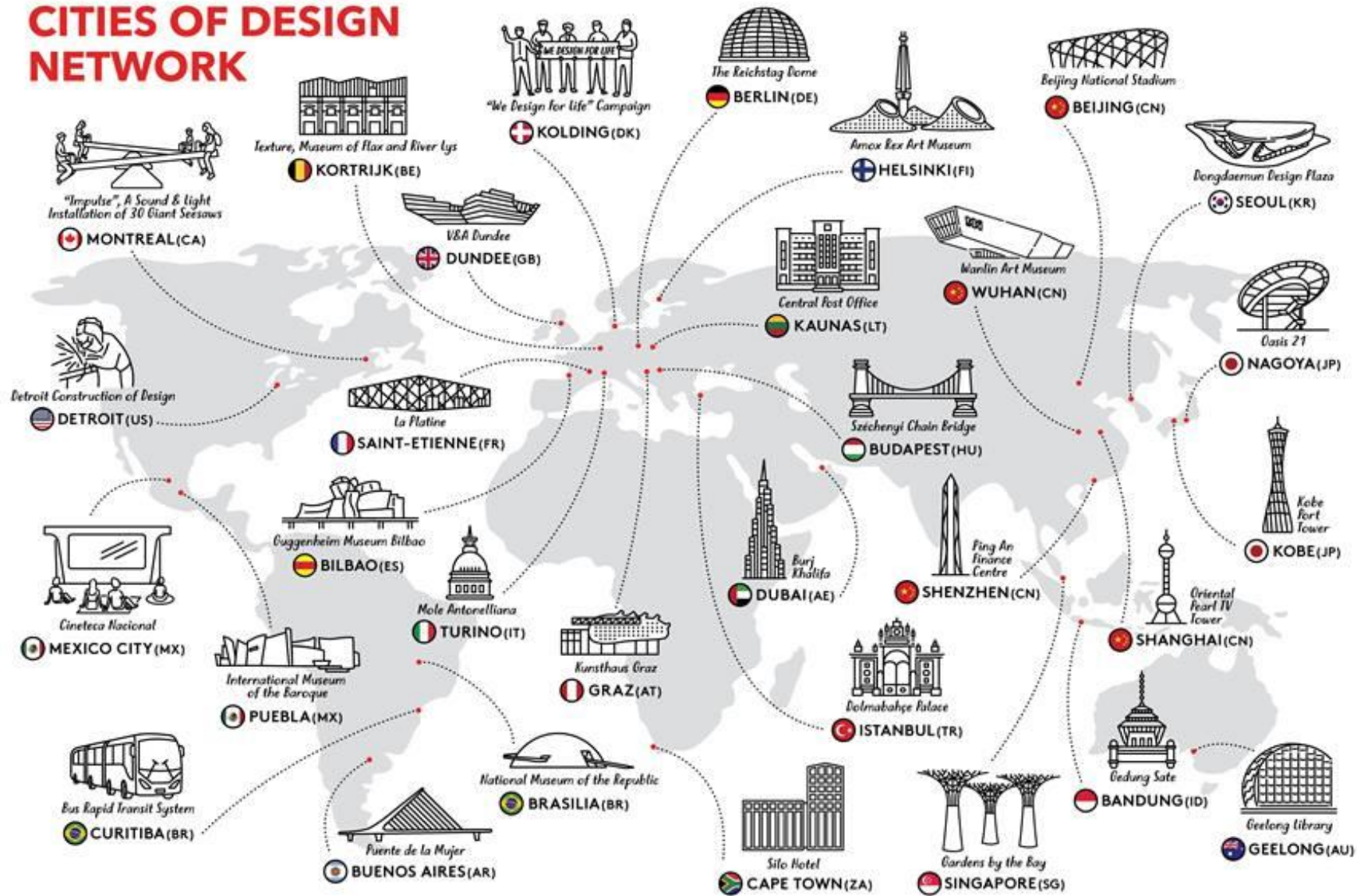
Kreativní
oblasti,
které síť
pokrývá

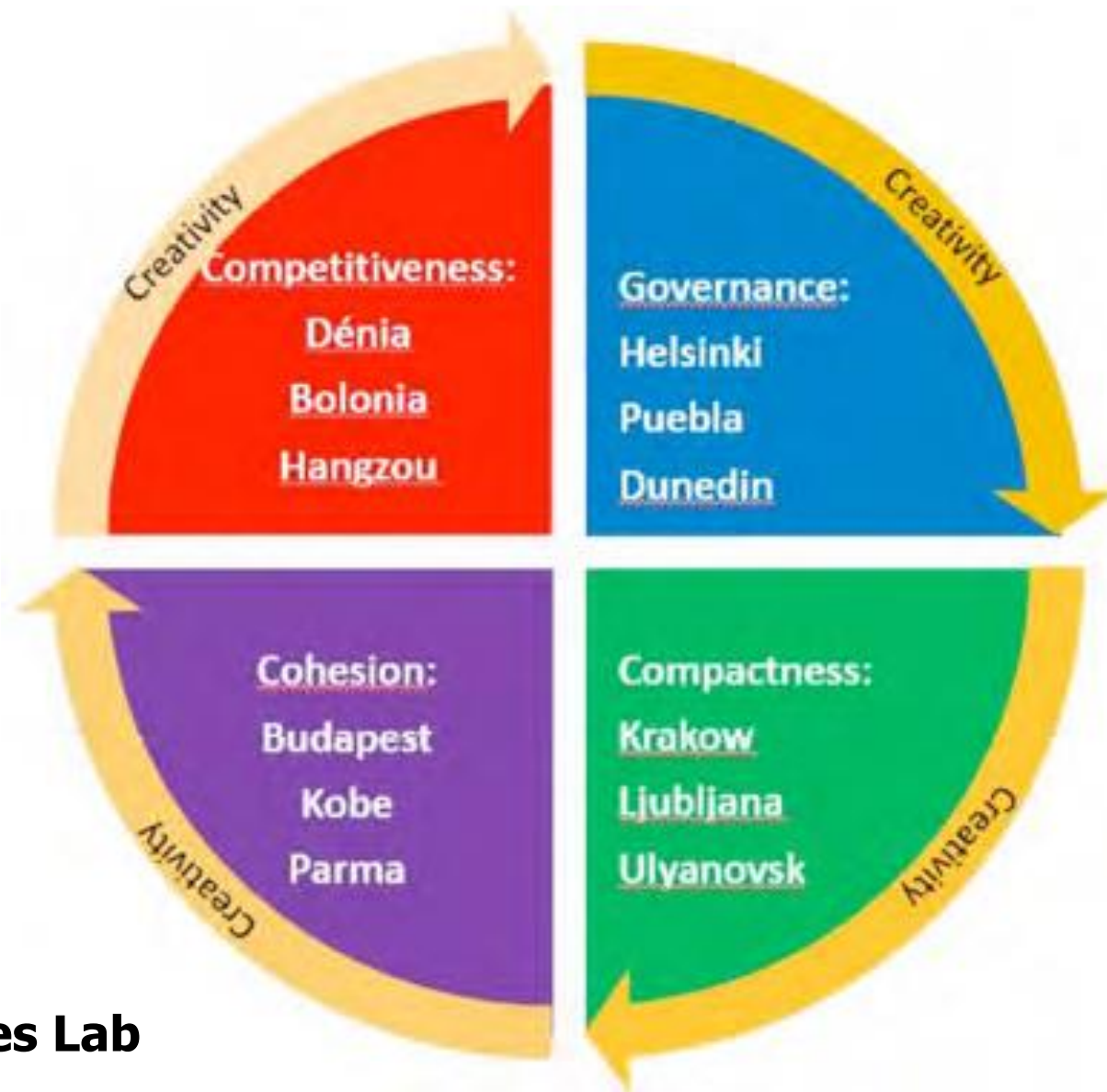
Procentuální rozložení oblastí

CITIES OF DESIGN NETWORK

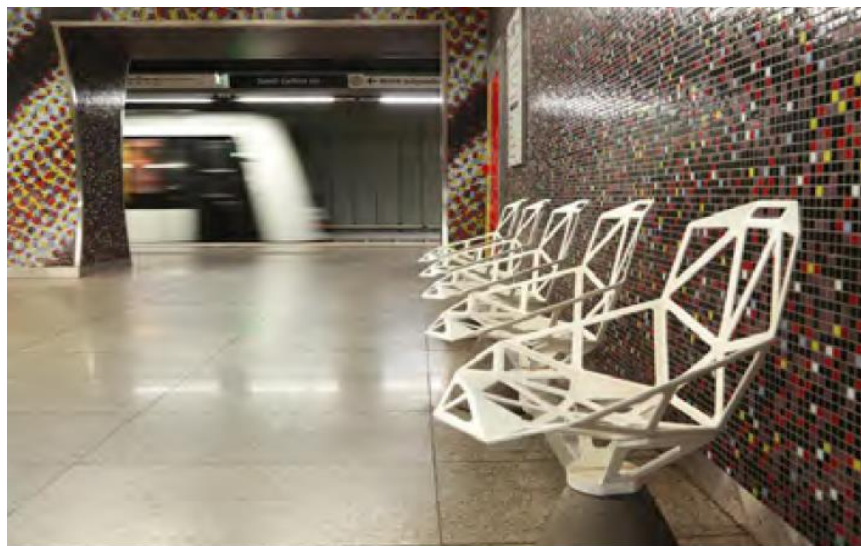
Mapování dobrých příkladů praxe

Přístup společnosti Deusto Cities Lab

Kreativně soudržná města: dobrá praxe

- Budapešť - řeší problém stárnutí
- Kobe - pracoval s dětmi a mladou populací
- Parma - předložila projekt pro všechny sociální skupiny

Source: www.budapest.designterminal.hu

Source: www.kiito.jp_chibikkobe_

Kreativně kompaktní města: dobrá praxe

- Ljubljana, Slovinsko
- Krakow, Polsko
- Ulyanovsk, Rusko

Source: Ulyanovsk City of Literature

Source: Krakow City of Literature

Source: Ljubljana City of Literature

Kreativně konkurenceschopná města: dobrá praxe

- Bologna, Itálie
- Hangzhou, Čína
- Dénia, Španělsko

Source: Bologna City of Music

Source: en.unesco.org_creative-cities_

Source: Denia City of Gastronomy

Města kreativní správy: dobrá praxe

- Puebla, Mexiko
- Dunedin, Nový Zéland
- Helsinky, Finsko

Source: en.unesco.org_creative-cities

Source: en.unesco.org_creative-cities

Source: en.unesco.org_creative-cities

- [video](#) (17 min)
- příklad dobré praxe: **Kreativní město Seattle**
- *„Jak je inspirován a kultivován podnikatelský duch?“*

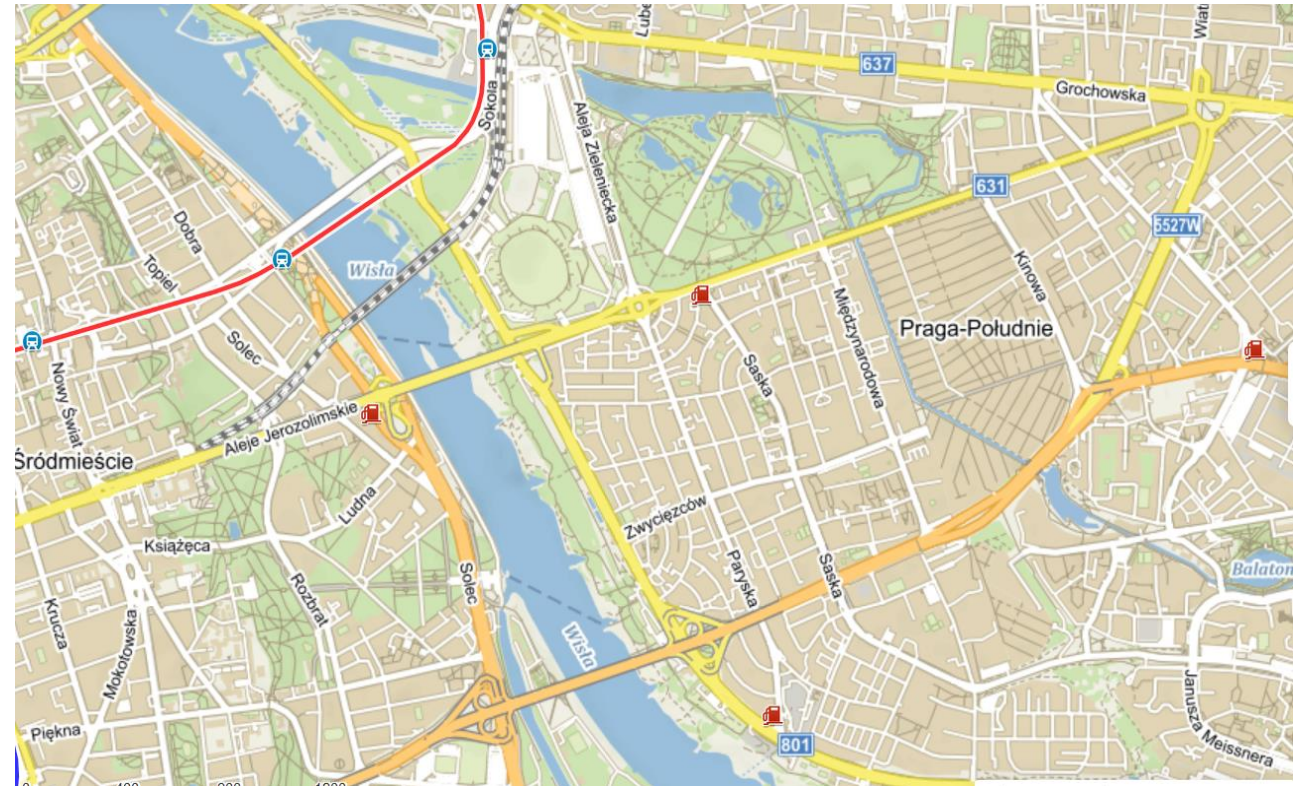
Příklady kreativních měst

Město, které povstalo z popela..

Příklady kreativních měst - Varšava

- Varšava v roce 1945 prakticky zmizela z mapy světa, aby v 50. letech znovu povstala
- Čtvrť Praga byla dlouhá staletí samostatným městem, k Varšavě se připojila až na sklonku 18. století. Válka ji shodou okolností téměř nepoznamenala.

Městská čtvrť Praga

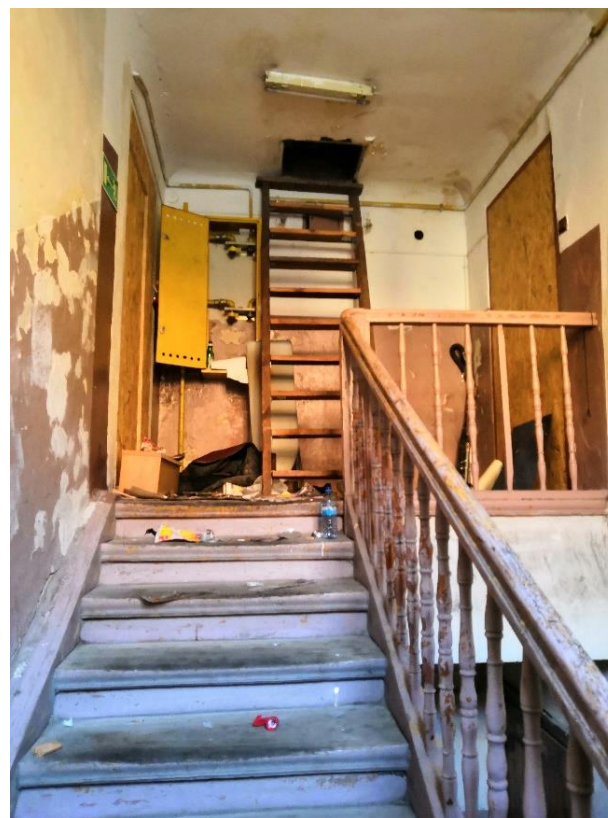
- Již po 2. světové válce (za socialismu!) se čtvrť stala zvláštní, jinou, nebezpečnou – stahovali se sem lidé bez domova, bez práce, drogově závislí
- Tato situace se začala měnit od 90. let a postupně se Praga stala sídlem umělců, kreativců, moderního umění a street art aktivit.

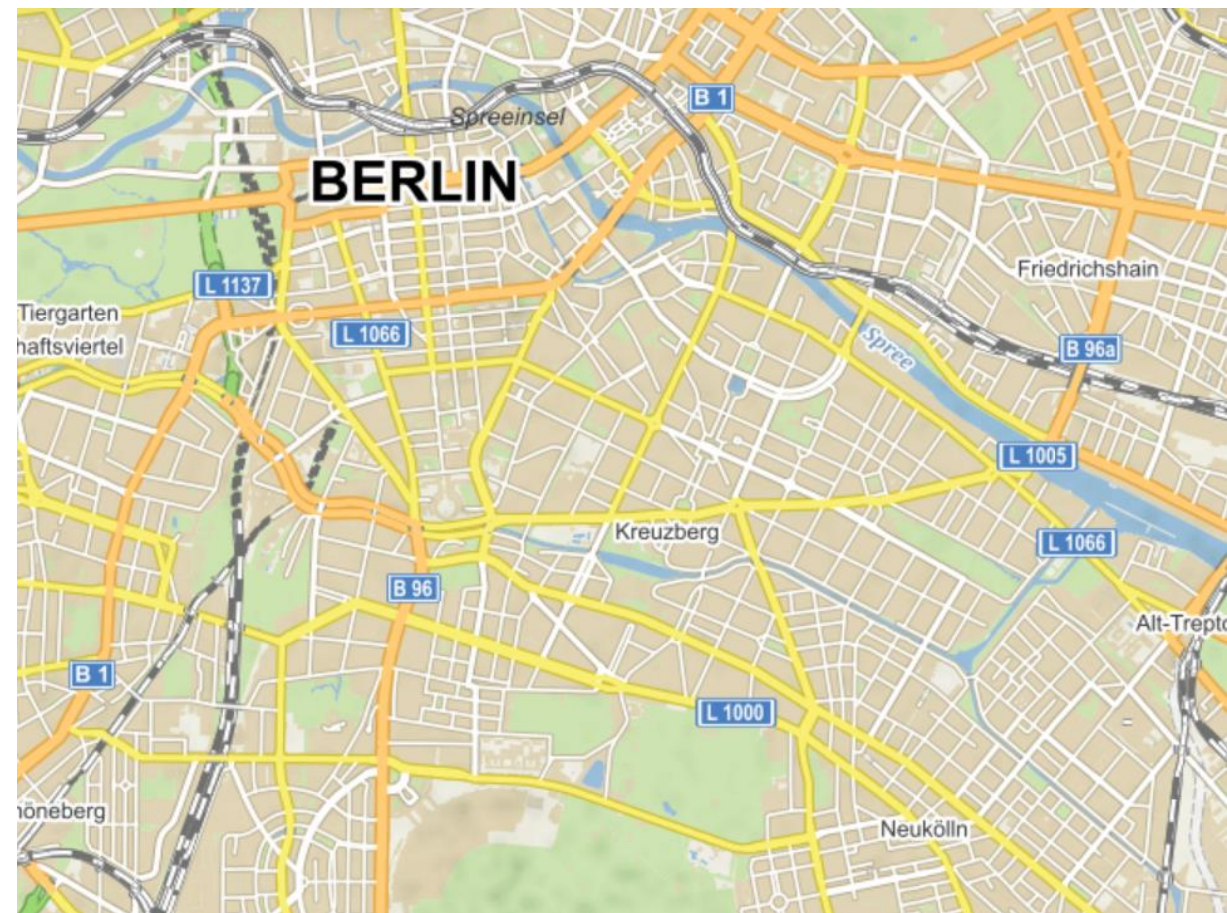
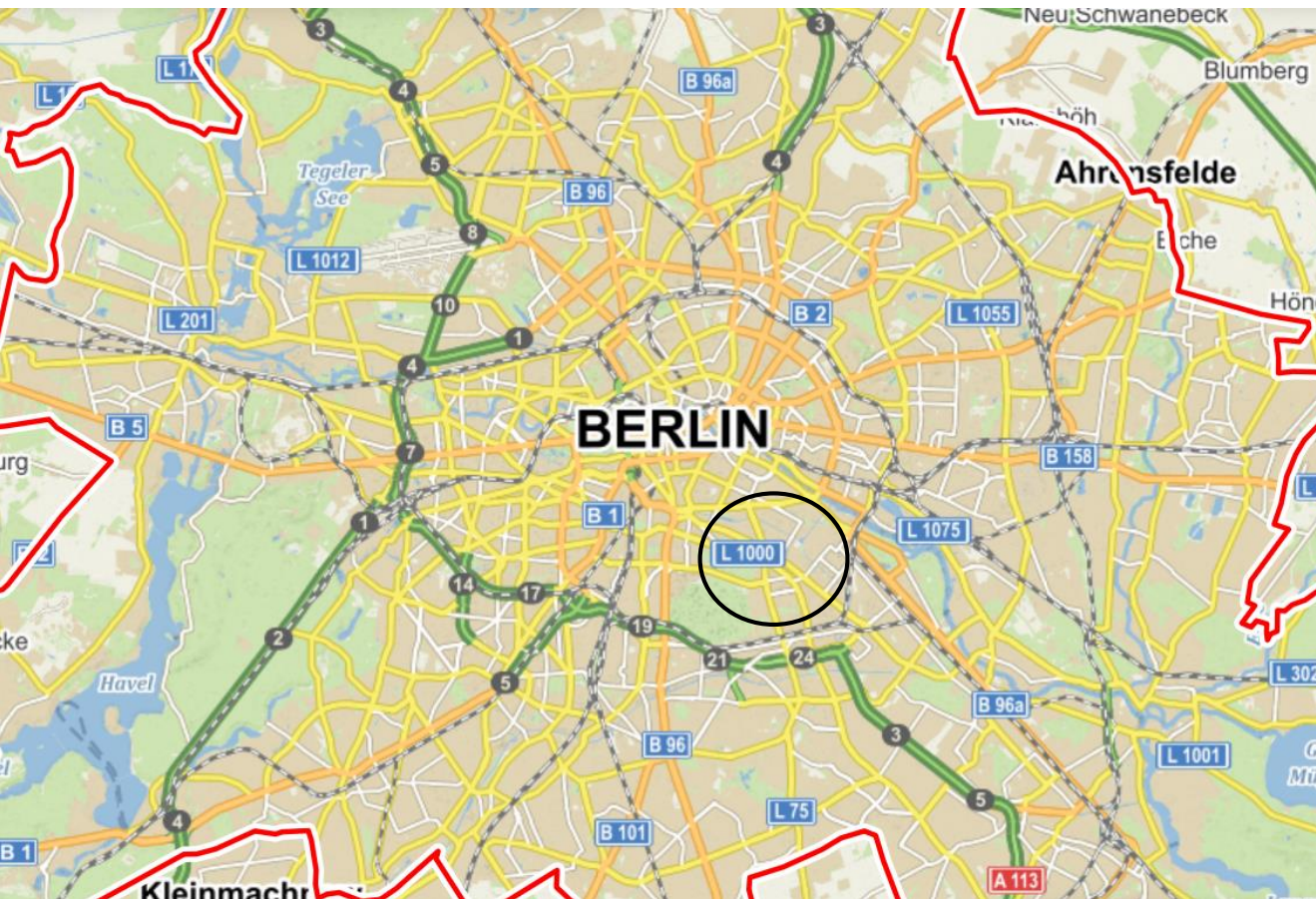
– V bývalé fabrice na výrobu vodky se usídlili již etablovaní umělci, ale i ti, kdo kteří teprve začínají.

58 MRMR Management v rozvoji měst a regionů
V nekdějších továrnách jsou kluby, galerie, dílny, kina, divadla a malé koncertní sály.

– Pouliční umění se prolíná s desítkami hospůdek, barů, kaváren..., získat měkké drogy není větší problém.

Příklady kreativních měst - Berlín

- Berlín není exponovaným velkoměstem jako Paříž nebo Řím, ale v posledních letech turistický nápor zažívá také
- Návštěvníky láká dědictví dramatické historie, architektonická „rozmanitost“, dekadentní, punkové a multikulturní podhoubí
- Čtvrtě Kreuzberg a Neukölln (bývalý americký sektor) stojí na špici kreativního Berlína, i když je zdejší kreativita poněkud „zvláštní a jiná“ jako celý Berlín

- Stovky restaurací, barů, kaváren, fast i slow foodů – kuchyně z celého světa se mísí s multietnickou společností, punk-rockovou kulturou
- Gentrifikace čtvrtí hodně pokročila, přesto má oblast ještě spoustu důležitých památek, včetně Židovského muzea a Checkpoint Charlie (přechod z americké zóny do Východního Berlína).

Hodně „volná“ je zde distribuce drog (především černošskými skupinami),
stačí se projít po místním parku...

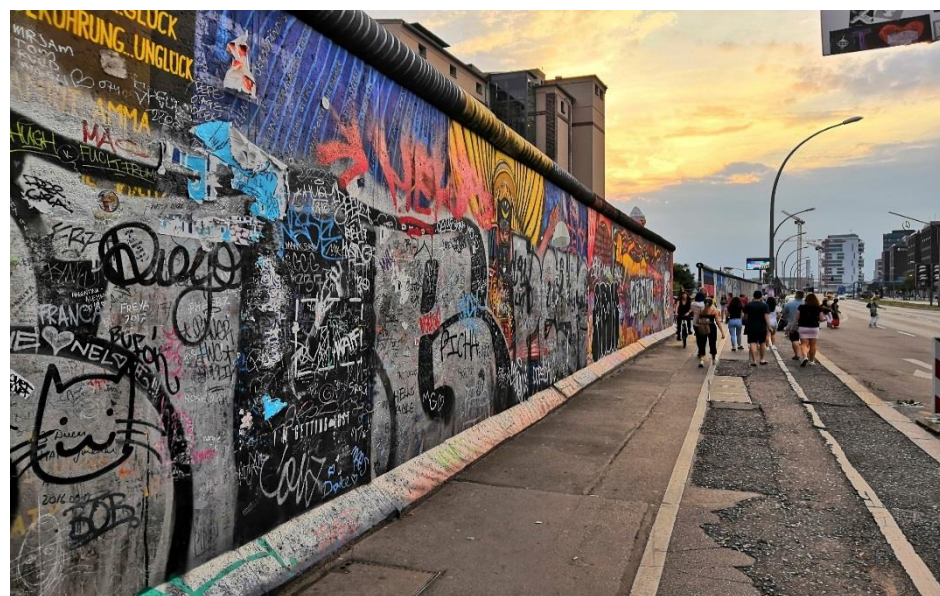

- Znamé jsou obrazy a nápisy na zdech performance italské skupiny
- tzv. street blue artists..

Street blue artists...

Příklady kreativních měst - Vilnius

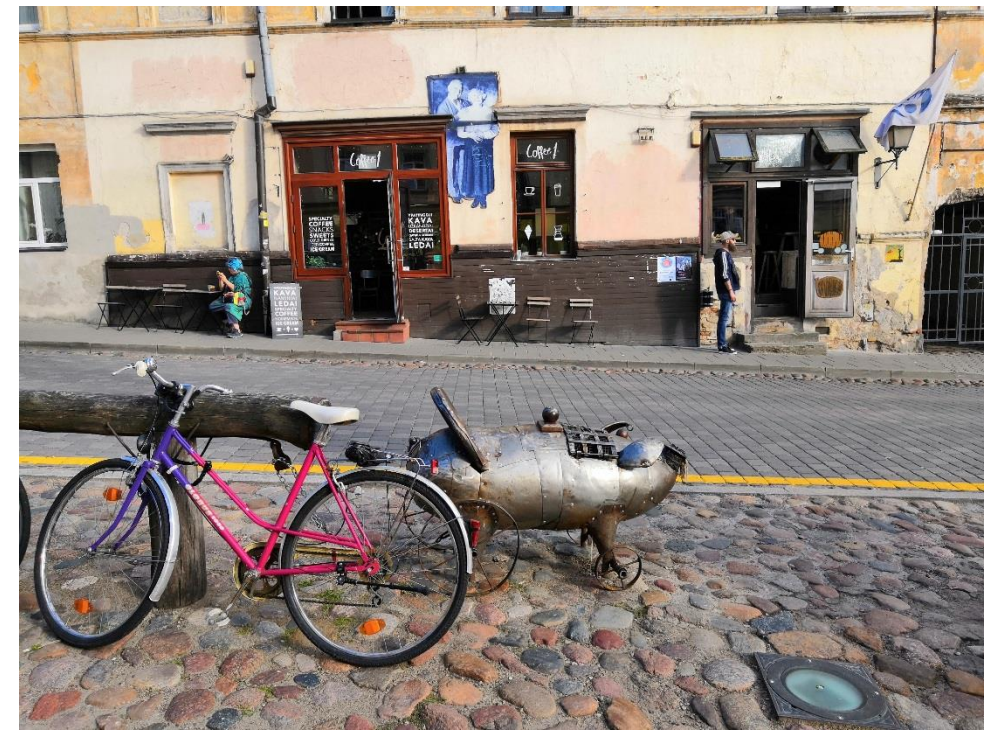
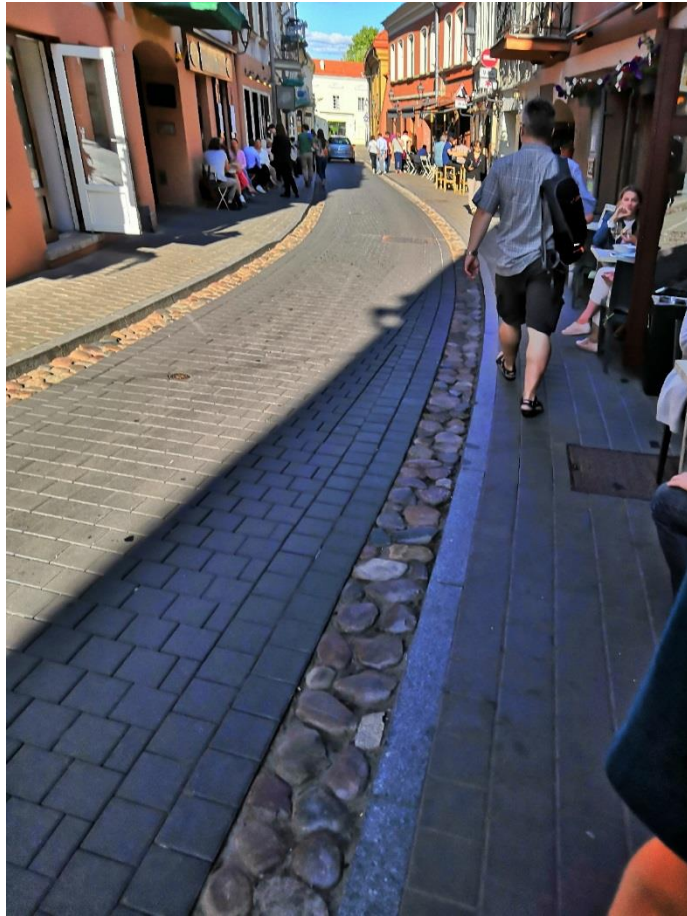
- Zhruba 600 tis. Vilnius je hlavním městem Litvy, stále s velkým ruským a polským vlivem
- Čtvrť Užupis („Za řekou“) je bývalé židovské ghetto, která po válce a odsunu židovských obyvatel chátrala a lákala na levné nájmy bohémské typy; vysloužila si tak přezdívku litevský Montmartre.

MRMR Management rozvoje měst a regionů

- Filmař Romas Lileikis vyhlásil 1. dubna 1998 recesistický mikronárod *Republika Užupis*, vytvořil také jeho ústavu,
 - která deklaruje: „Každý má právo být šťastný“ i „Každý má právo být nešťastný“. Republika má také svou vlastní ústavu.
- Ve čtvrti se nachází významné památky *bernardinský hřbitov* a *kostel svatého Bartoloměje*, je součástí historického centra Vilnius, které je zapsáno na seznam Světového dědictví.

Příklady kreativních měst - Vilnius

Kvůli atraktivitě se čtvrť za posledních 20 let také velmi rozvinula a posunula (kavárny, hospůdky, bary, ateliéry, cool služby...), díky čemuž vyskočily i ceny nájmu. Většina umělců si tak nemůže dovolit koupit si v Užupisu byt, jako tomu bylo v minulosti.

Příklady kreativních měst - Kodaň

- Na území bývalých kasáren se nachází Svobodný stát Christiania (čtvrť Christianshavn, umělý ostrov ze 17.století), alternativní čtvrť a jedno z nejstarších squatterských a hippie sídlišť v Evropě.
- Christiania je označována za „sociální experiment“, který přitahuje nekonformní intelektuály, pouliční umělce i další alternativně smýšlející jedince různého ražení.

Příklady kreativních měst - Kodaň

- Policie se sice pokoušela území několikrát vyklidit, o slovo se hlásí i developeři, kterým se zamlouvá tento velmi žádaný pozemek,
- své udělala i změna vlády v roce 2002, ovšem území si stále žije svým vlastním alternativním životem.
- Ani s oficiálním zrušením tolerance obchodu s marihuanou v roce 2004 si místní příliš hlavu nelámou a drogy tu lze sehnat i na hlavní nákupní ulici, která nese název Pusher Street.

Příklady kreativních měst - Kodaň

- V Christianii platí vlastní zákony (jsou „jaksi“ uznány i kodaňskou radnicí), jako například právo stavět bez povolení, které tu dalo vzniknout svérázné architektuře, připomínající tak trochu české zahrádkářské kolonie (bio zelenina).
- Nesmí sem vjíždět motorová vozidla, nesmí se tu nosit zbraně, platí společné hospodaření, mají zde svojí vlajku i svou vlastní měnu.
- Nesmí se zde fotografovat!
- Celá čtvrť oplývá kreativitou, nápady, svobodou a je také zaměřena na ekonomicky i ekologicky udržitelný způsob života – a je to vidět na každém kroku.
- Zeleň a příroda vůbec je všudypřítomná a naprostá většina budov je udržována svépomocí za užití přírodních, snadno recyklovatelných a levných materiálů.

Příklady kreativních měst - Kodaň

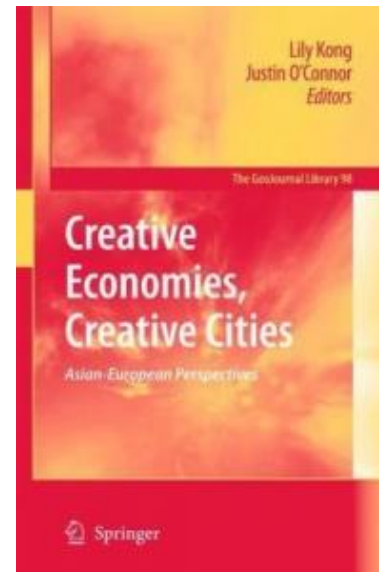
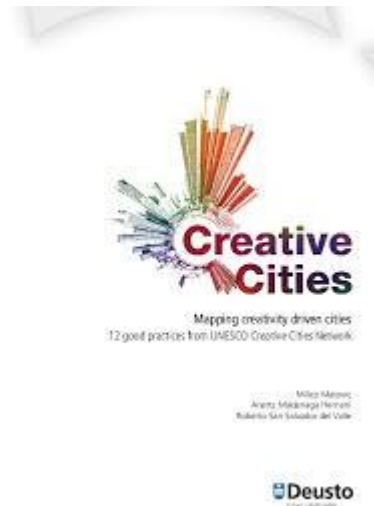
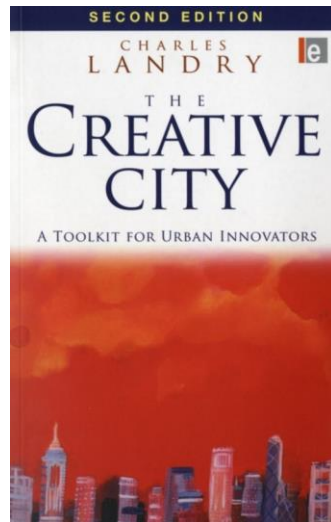
Obsah přednášky

- Proč je kultura a kreativita důležitá pro město?
- Kdo jsou nejvýznamnější odborníci na kreativní města?
- Co je to kreativní město?
- Jak se kreativita ve městech měří?
- Jaká jsou nejvíce kreativní města Evropy?
- Jak je kreativní ČR?
- Co je to Creative City Network?
- Příklady dobré praxe

Zdroje literatury

- Landry, C. (2000). *The Creative City: A toolkit for urban innovators*. London: Earthscan.
- Florida, R. (2005). *Cities and the Creative Class*. London-New York: Routledge.
- Scott, A.J. (2014). Beyond the Creative City: Cognitive-Cultural Capitalism and the New Urbanism, in *Regional Studies*, 48(4), pp. 565-578.
- Andersson, D.E. and Andersson, A.E. and Mellender, C., eds (2011). *Handbook of Creative Cities*. London: Edward Elgar

Otázky?

